

2ο ΚΡΙΤΗΡΙΟ Τράπεζας Θεμάτων - 35581**ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΠΟ ΤΟΝ 20ό ΣΤΟΝ 21ο ΑΙΩΝΑ****A. Μη λογοτεχνικό κείμενο****Η κρίση του πολιτισμού μας (απόσπασμα)****ΘΕΜΑ Α1 (Μονάδες 15)****Απάντηση**

1. Λάθος. Αναγκάζεται, λοιπόν, ο άνθρωπος, για να ικανοποιήσει τις διαρκώς πολλαπλασιαζόμενες ανάγκες του, να καταναλώνει ολοένα περισσότερα και ποικιλότερα αγαθά.
2. Σωστό
3. Λάθος. Ο «πολιτισμός» μας με το κυνηγητό των ανέσεων, την πολυτέλεια, την επιδειξιμανία, υποδούλωσε τον δημιουργό στα δημιουργήματά του, το πνεύμα στις επινοήσεις και στις κατασκευές του. Έκανε τον άνθρωπο δυστυχή.
4. Λάθος. Η ανάλωση υλικών αγαθών έχει ως αποτέλεσμα την αλόγιστη σπατάλη των πόρων της γης.

A1β) Απάντηση

Το ατέρμονο κυνήγι της κατανάλωσης και οι συνέπειες του.

A2α)

Αδυσώπητο = σκληρό

δόλου = απάτης

αποθηριωμένο = εξαγριωμένο

υποδούλωσε = σκλάβωσε

ξέφρενη = τρελή/ορμητική

A2β)

Επειδή (αιτιολόγηση), όμως (αντίθεση), αυτά δεν προσφέρονται βέβαια δωρεάν, **αλλά (αντίθεση),** αγοράζονται και μάλιστα ακριβά, ο συνεχώς ερεθιζόμενος με το δόλωμα των ανέσεων καταναλωτής υποχρεώνεται να διαλέξει έναν από δύο δρόμους, ολέθριους και τους δύο. **Ή (διάζευξη) τον «έντιμο», δηλαδή (επεξήγηση)** την καλύτερα αμειβόμενη εργασία, την εντατική και καταπονητική, που του καταβροχθίζει τα καλύτερα χρόνια της ζωής και τον φθείρει γρήγορα. **Ή (διάζευξη)**

τον «ανέντιμο», του δόλου και της αρπαγής, που ζημιώνει τον ληστή περισσότερο από τα θύματά του.

ΘΕΜΑ Α3 (Μονάδες 25)**Απάντηση****Β. Λογοτεχνικό κείμενο****ΦΙΟΝΤΟΡ ΝΤΟΣΤΟΓΙΕΒΣΚΙ (1821 - 1881)****Αδελφοί Καραμάζοβ (απόσπασμα)****ΘΕΜΑ Β1 (Μονάδες 15)**

Στο κείμενο, ο αφηγητής στηλιτεύει την ταύτιση της ελευθερίας του ατόμου με τον πολλαπλασιασμό των αναγκών του και την ικανοποίησή τους. Ειδικότερα, η αύξηση των καταναλωτικών αγαθών οδηγεί τους πλούσιους στην απομόνωση και την πνευματική απραξία, ενώ τους φτωχούς στον φθόνο και στο έγκλημα. Συγχρόνως, η απομάκρυνση από τον Θεό και η θεοποίηση της επιστήμης απομακρύνει από την αλήθεια και παραβλέπει τις ψυχικές ανάγκες του ανθρώπου. (66 λέξεις)

ΘΕΜΑ Β2 (Μονάδες 10)**Απάντηση**

Με τα ερωτήματα ο αφηγητής εκφράζει την αμφιβολία του για την ταύτιση της ελευθερίας με την κάλυψη των υλικών αναγκών. Ειδικότερα, θέλει να ειρωνευτεί και να αμφισβητήσει όλους αυτούς που πιστεύουν ότι η ευτυχία έρχεται μέσα από τον καταναλωτισμό. Στόχος του είναι να προκαλέσει το ενδιαφέρον του δέκτη με ζωντανό και παραστατικό τρόπο, να τροφοδοτήσει τον προβληματισμό.

ΘΕΜΑ Β3 (Μονάδες 25)**Απάντηση**

Τεράστιες διαστάσεις αποδίδει ο αφηγητής στο ζήτημα της ανθρώπινης ελευθερίας. Αρχικά η απομάκρυνση από τον Θεό και η θεοποίηση της επιστήμης απομακρύνει από την αλήθεια και εξηγεί μόνο μέσω των αισθήσεων τον κόσμο, παραβλέποντας τις ψυχικές του ανάγκες («Κοιτάξτε τους κοσμικούς... με τις αισθήσεις»). Συγχρόνως, η διακήρυξη της ελευθερίας οδήγησε σε σκλαβιά τον

άνθρωπο, γιατί η ταύτισή της με τον πολλαπλασιασμό των αναγκών του έγινε ένα νέο δόγμα που κρύβει στην πραγματικότητα απελπισία, οδηγεί τους πλούσιους στην απομόνωση και την πνευματική αυτοκτονία, ενώ τους φτωχούς στον φθόνο («Ο ψυχικός κόσμος ... και αυτοκτονία!»). Τέλος, η δυνατότητα εύκολης επαφής μεταξύ των ανθρώπων τους οδηγούν σε ανόητες επιθυμίες και ωθούν στον υπερκαταναλωτισμό, καλλιεργώντας την απανθρωπιά («Λένε πως... προς τον πλησίον τους»).

Η άποψη μου είναι ότι η παράλογη αύξηση των ανθρωπίνων απαιτήσεων οδηγεί στην αλαζονεία και την απληστία. Διογκώνονται οι απάτες, οι κλοπές, η εγκληματικότητα. Οδηγούμαστε, έτσι, σε υποβάθμιση των ανθρωπίνων σχέσεων και της ανθρώπινης επικοινωνίας. (153 λέξεις)